

NØVN

Minningarorð um Helge Nielsen

f. 16 juni 1935 d. 12 mai 2014

Nú foldin vaknar og vísir seg frá síni mildu síðu, har alt spírar og grør, komu boð um at okkara góði starvsfelagi gjøgnum nærum 25 ár H.N. var farin inn í ta stóru hvíldina.

Helgi var ein av okkara bestu og hollastu stuðlum. Fyri nakað av tíð síðan fór heilsan at bila, men Helge tók hetta sinniliga og væntaði og vónaði, at hann fór at vinna heilsuna aftur. Tað sá eisini út til at fara at ganga tann rætta vegin, men nú var so fjørður hansara rógvin.

Vit, ið høvdu ta gleði at

virka saman við Helge, minnst hann sum ein trúgv og álítandi mann, ið altíð var við tí góða orðinum, men tó ikki uttan sínar egnu meiningar um eitt og annað, ið var uppi í samfelagnum ella okkara millum í Kiwanis felagsskapinum.

Helge møtti stundisliga til fundirnar og átók í Kiwanis felagnum væl fyrireikaður, og tók mangt tørnid fyri aðrar, ið høvdu forfall.

Helge var ættaður úr Danmørkini, men hann fall sera væl til í Føroyum og fólki seg allar vegir at vera

vælkoman okkara millum. Helge og konan Marin búðu í einari perlu av Havni. Nevniliga ovast uppi á Sundsvegnum, har tey at kalla høvdu eina oasu kring húsini. Helge gleddist yvir ymisleikan í náttúruni. Ymsir fuglar áttu í runnum kring húsini. Tjöldur høvdu reiður undir vindeygnum og vóru so spøk, at tey ótu úr hondunum á teimum. Helge velti eplir á hvørjun ári, uttan nú í seinastuni, og væl fekk hann tey at vaksa.

Í hesum døgum leita tankar okkara til ætt, vinir, børn,

abbabørn og til tín góða Marin.

Vit felagar hansara í Kiwanis Tórshavn lýsa frið yvir minnið um holla vin okkara Helge Nielsen.

KIWANIS Tórshavn

Jasoni Johannesen til áminningar

2. páskadag hin 21. apríl andaðist úrmælingurin Jason Johannesen á landssjúkrahúsinum og fór úr kapellinum flaggdagin og til gravar úr Argja kirkju leygardagin hin 26 apríl. Hann gjørdist 79 ára gamalur.

Við Jasoni er mikil álitismaður innan flakavirkisvinnu farin. Í honum runnu nógv av teimum bestu eyðkennunum hjá føroyingum saman. Bretar hava orðið “gentleman”, men mentakvinnan Maria Mikkelsen skal hava havt á orði, at føroyingar eiga eitt orð, sum er betri, og er tað orðið “álitismaður”. Einum álitismanni høvdu teir fyri neyðini til bjarga, umborð á báti og skipi, og einum álitismanni høvu teir fyri neyðini, um tað skuldi eydnast við virksemini á landi.

Jason var ein tilíkur álitismaður. Tað kunnu vit øll taka undir við, sum komu at starvast saman við Jasoni. Hann vildi gera mun, har ið hann var, var sparin, ábyrgdarfullur, orðhildin og eyðmjúkur. Jason var ein av okkara fremstu flakavirkismonnum.

Tað høvdu vit frætt, tá ið vit báðir Absalon í Buð fyri ávikavist Viðareidis og Hvannasunds kommunu á Havnarferð í 1971 eftir fund við landsstýrið fóru út á Bacalao í Havn og bóðu Jason koma norður sum virkisleiðara á flakavirkinum í Norðdepli. Jóhan Christiansen í Norðdepli hevði slóðað fyrri flakavirkinum og átti tað tá saman við komm-

unum. Kommunurnar høvdu meirilutan og veðhildu fyrri rakstrinum, og vildu vit tí tryggja okkum góða leiðslu. Jason var tá framleiðslustjóri á Nordafar í Føroyingahavnini í Grønlandi um summarið ella rættari sagt 9 mánaðir av árinum og arbeiði á Bacalao um veturin ella 3 mánaðir. Jason hevði tá verið 12 ár á flakvirkinum í Føroyingahavnini, og tað hevði gingist væl. Tey árinu var virksemini stórt í Føroyingahavnini, og fólk komu úr øllum Føroyum at fiska og arbeiða har. Jason plagdi at taka til, hvussu óføra raskir menn vóru, serstakliga hevði hann givið gætur eftir, hvussu raskir ið hvalbingar vóru. Arbeið varð akkord, og tá ið eg einaferð hevði tað á orði í Hvalba, svaraði ein: “Ja, okur vóru býttir, sum okur kappaðust.” Jason hevur sjálvur greitt frá, tá ið hann kom yvir í Føroyingagavnini at arbeiða eftir sáttmála, Thulesen var vorðin stjóri og kom til hansara, meðan ið hann var á veg niðan av bryggjunum við posa á bakinum og kufferti í hondini og segði við hann: “Tað er tú, ið skalt vera formaður her!” Tað var kavi, og Jason segði: “Nei, nei – eg skal ikki verða formaður. Eg havi ein vanligan sáttmála!” “Tað havi eg fingið at vita!”, sigur Thulesen, “men tú skalt vera formaður!” “Nei, nei”, segði Jason, “eg verði ikki formaður!” Tá tók Thulesen í akslarnar á honum og snarar honum oman móti atløgubrunni og segði: “Skipið fer avstað aftur í

morgin.” Síðan rýmdi hann, og Jason hevði einki val, um hann skuldi sleppa undan skommuni at koma heim aftur við sama skipi.

Jason var gjáarmaður, sonur Peturs á Teigunum (Johannesen) og Astridar (f. Joensen), bæði frá Gjógv. Tey vóru 10 systkin, eins og systkinabørnini eisini vóru nógv í tali. Ein teirra var Hans Jacob Debes, ið seinni gjørdist professari í søgu á Fróðskaparsetri Føroya, ein annar Jallgrímur Hilduberg, seinni landsstýrisfulltrúi. Heima lærði Jason at vera sparin og álítandi. Hann bar nógv vøru úr Funningi til handilin hjá Petur Kristjani. Lærarar hjá Jasoni í Gjáar skúla vóru fyrst Jóhan Kallsø og síðan Erling Mortensen úr Fámjin, ið seinni gjørdist lærari og deknur í Oyndarfirði.

14 ára gamalur fór Jason til skips við “Saltnesi”, sum

farbróðir Sofus Hilduberg førði. Ein annar farbróðir, Tummas Fagranes, átti skipið. Árið eftir og næsta við (1950-52) var Jason við skonnartini “Borgini” hjá Thorvaldi Hjelm í Vági. 1953-58 róði hann út í Íslandi og undir Føroyum. Heimaskiparaprógv tók Jason í 1955 og skiparaprógv í 1956. Eftir tað róði hann út og arbeiði á Nordafar í Grønlandi um summarið og var um veturin á Bacalao í Havn. Honum varð álagt at vera formaður á Nordafar, tí at menn høvdu sæð evni hansara til tess – ábyrgdarfullur og nærlagdur, sum hann var.

Frá 1971 til 1982 var Jason virkisleiðari og seinni stjóri á “Frostvirkinum” í Norðdepli. Hesa tíðina høvdu vit í nevndini fyrri flakavirkið (Absalon í Buð, Olaf Sivertsen og undirritaði sum nevndarformaður) tætt samstarv við Jason. Nógur fiskur kom

upp á land í Norðdepli, og meg minnst, at onkuntíð komu gamlar trolaraskiparar sum Kaj hjá Mortani og aðrir norður at síggja fiskarúgvurnar á gólvinum í Norðdepli. Vaktarmenninir vóru Steinfinn Matras frá Gjógv og Petur Frederiksen hjá Ólavi í Króki í Norðdepli. Steinfinn og Petur tóku sær av fiskinum, eisini áðrenn ið Jason kom, og høvdu teir manga langa vakt, eisini eftir at Jason var komin. Altíð vóru teir til reiðar at koma og taka ímóti fiski frá útróðarmonnum, ið ofta komu seint aftur av útróðri og fóru tíðliga. Og heldur ikki var altíð so lætt at sleppa av við flakið, ið skuldi koyrast gjøgnum trøngu tunnlarnar til avskipingar í Klakksvík. Ofta varð eisini farið yvir í egnum bilum fyrri at spara flakvirkinum útreiðslur. Og Jason førði yvirlit og spardi við at brúka pappírsrullur um aftur, tá ið roknast skuldi. Jason hevði vakra handskrift og dugdi sera væl at rokna. Jason ansaði væl eftir útreiðslunum, at tær ikki blivu ov stórar, og altíð vildi hann, at tað skuldi leypa av, men samtíðis var hann góður við fólk og vildi skapa teimum tær bestu umstøður. Jason fekk flakavirkið at koyra við yvirskoti øll árinu. Hann førði neyvt yvirlit yvir alt og ansaði væl eftir. Tó var hann ikki nøgdur við gongdina í Norðdepli, og tá ið Ivan Johannesen í Miðvági heitti á hann um at koma vestur og standa fyrri flakavirkinum har, gjørdist

Jason í juli 1982 stjóri á “Snarfrost” eftir at hava verið í Norðdepli í 11½ ár. Á “Snarfrost” var Jason í 15½ ár, og tá ið øll flakavirkini vórðu lögð saman undir “Fiskavirking”, kom Jason í 7 ár at starvast á flakavirkinum í Runavík og endaði tey seinastu 2½ árinu aftur á “Snarfrost” í Miðvági. Hann var trúgvur, har ið hann var. 73 ára gamalur fór Jason frá við eftirløn, men vitjaði aftur á ymsum flakavirkjum og brýndi knívar.

Jason misti konuna Ninnu í oktobur 2012. Og stór var sorgin, tá ið sonur teirra “Hom” (Niels Holm) í 2003 bráðliga doyði 42 ára gamalur, meðan ið hann inni spældi við børnini. Hetta tók teimum øllum dygt. “Hom” var so lívligur, og javnaldrarnir í Hvannasundi og á Viðareidi minnst mangan leikin, sum “Hom” var uppi, kanska serstakliga við egningarskúrarnar í Sandoyrarbug stutt frá húsnum, sum Jason og Ninna búðu í, meðan ið tey vóru norðuri í Sundi. Ofta hendi tað seg, tá ið undirritaði kom inn á gólv, bæði í Sandoyrarbug og á Argjum, at Jason sat og las í Halgubók. Har heintaði hann troyst, styrki og lívsins vegleiðing.

Friður veri við minninum um heiðursmannin og fræga flakavirkismannin Jason Marno Johannesen. Harrin styrki tykkum børn við makum og abbaðrum, Eydna, Arnbjørn, Petur og Maibritt.